

רשות ההגבלים העסקיים

ירושלים, כב' אייר תשס"א

15 מאי, 2001

פטור: 4463

בפקס: 03-5170885

לכבוד

מר רם זאן, עו"ד

רון גזית, רוטנברג ושות'

שדרות רוטשילד 46

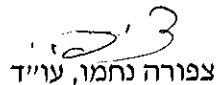
מגדל אלרוב, קומה 12

תל אביב 66883

הנדון: החלטה בעניין אי-מתן פטור מאישור הסדר כובל בין החברה המרכזית לייצור משקאות
קלים בע"מ לבין מבשלות בירה ישראל בע"מ לבין רשת שוקן בע"מ

הנני מתכבדת להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק
ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988, בדבר אי-מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין
להסדר כובל שבין הצדדים בנדון.

בכבוד רב ובברכה,

צפורה נחמו, עו"ד

רשמת הגבלים עסקיים

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

אי-מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכם בין החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ ומבשלות

בירה ישראל בע"מ לבין רשת שוקן בע"מ

1. פתח דבר

ביום 4 באפריל 2001 הגיעה לרשות ההגבלים העסקיים בקשה למתן פטור מהצורך באישור הסדר כובל בבית הדין להגבלים עסקיים, בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**"). בקשה זו עניינה הסכם לפיו מעניקות החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ (להלן: "**החברה המרכזית**") וחברת הבת שלה מבשלות בירה ישראל בע"מ (להלן: "**מבשלות בירה**" וביחד: "**נותנות החסות**") חסות בלעדית לאירוע טעם העיר 6, בהפקתה של רשת שוקן בע"מ (להלן: "**שוקן**").

לאחר שבתנאי את הבקשה ואת נימוקיה, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, הגעתי לכלל מסקנה כי אין באפשרותי לפטור הסדר זה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, מן הטעמים שיפורטו להלן.

2. פירוט הצדדים וההסכם

החברה המרכזית היא חברה פרטית המייצרת, משווקת ומפיצה משקאות קלים, לרבות משקאות מוגזים בטעם קולה אשר בהם מוכרות היא כבעלת מונופולין¹ וכפופה להוראות לבעל מונופולין². מבשלות בירה היא חברה בת של החברה המרכזית המייצרת, משווקת ומפיצה בירה "קרלסברג" ו"טובורג" לסוגיהן.

שוקן היא חברה פרטית עוסקת בעיקר בהוצאה לאור של מקומונים המפיקה ומארגנת, זו השנה הששית, אירוע קידום מכירות מזון ומשקאות הידוע בכינויו "טעם העיר".

הבקשה המונחת בפניי עוסקת בהסדר כובל, כמשמעותו בחוק ההגבלים העסקיים, בין החברה המרכזית ומבשלות בירה כנותנות החסות לבין שוקן לפיו נותנות החסות תענקנה חסות בלעדית בתחום המשקאות הקלים³ והבירה לאירוע 'טעם העיר 6', העתיד להתקיים בסוף חודש מאי שנה

¹ הכרזה בדבר קיום מונופולין – החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ; 1998 הגבלים עסקיים 3001292.
² הוראות לבעל מונופולין – החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ; 1998 הגבלים עסקיים 3006300.
³ המשקאות הקלים לגביהם סוכם על בלעדיות הם משקאות מוגזים לסוגיהם, מיצים ומים.

7

זו. תמורת החסות האמורה מתחייבת שוקן - והוא עיקר - כי "מוצרי החברות נותנות החסות יהיו המשקאות הבלעדיים (בתחום המשקאות הקלים והבירה) שיימכרו ו/או ישווקו בשטח האירוע בתקופת האירוע וכי הן תהיינה נותנות החסות הבלעדיות בתחום המשקאות הקלים והבירה במסגרת האירוע"⁴. על כבילה זו נסבה ההחלטה להלן.

3. נימוקים לדחיית הפטור

הרקע ההיסטורי - בקיץ 1999 התקשרו נותנות החסות עם שוקן בהסכם תלת שנתי לפיו הן תענקנה חסות בלעדית לארועי טעם העיר בשלוש השנים שלאחר מכן, בין היתר, בתמורה לכך כי יימכרו בתחומי האירוע משקאות קלים מתוצרת החברה המרכזית בלבד. הסכם זה לא הובא לידיעת הרשות על הגבלים עסקיים ולא נתבקש בעבורו פטור באותה עת.

במחצית מאי 2000, ימים ספורים לפני תחילתו של ארוע 'טעם העיר 5' נתקבלה במשרדי רשות ההגבלים העסקיים תלונת מתחרה אשר נמנע ממנו לפרסם ולמכור משקאות משיווקו בתחומי הארוע, בגין הסכם החסות ותניית הבלעדיות האמורים לעיל. משפנתה רשות ההגבלים העסקיים אל הצדדים לברר את אמיתות התלונה הודו הצדדים בקיום ההסכם והגישו בעקבות הברור, אך יום אחד לפני תחילת הארוע, בקשת פטור. בקשה זו סורבה על ידי הממונה מן הטעם שנבצר מרשות ההגבלים העסקיים לבחון את ההשלכות התחרותיות הנובעות מן ההסכם תוך פרק זמן כה קצר וכן משום שהצדדים להסכם לא הראו טעם ראוי להגשת בקשת הפטור במועד מאוחר זה, כאשר ההסכם נחתם כבר תשעה חודשים לפני כן.

'טעם העיר 6' - לבקשת הפטור נשוא החלטה זו צירפו המבקשות הסכם חד שנתי בלבד המתייחס לאירוע 'טעם העיר 6' ותו לא. דא עקא שמבירורים שנערכו ברשות עולה כי הצדדים לא ביטלו את ההסכם התלת-שנתי משנת 1999 וכי ההסכם שלפניי הוא חלק ממכלול בו היתה כוונה ליתן בלעדיות לנותנות החסות אף בשנה שעברה ובשנה הבאה, לאורך שלוש שנים. מצר אני על כך כי המבקשות לא מצאו לנכון להציג את התמונה בשלמותה כבר בעת הגשת בקשת הפטור.

הפגיעה בתחרות - 'טעם העיר' הוא אירוע ייחודי המתקיים מדי שנה באזור המרכז והמושך אליו מאות אלפי מבקרים בכל פעם.⁵ עובדה זו מצביעה על כך כי חסימת הגישה לאירוע מעין זה בפני מתחרות של נותנות החסות, יש בה כדי למנוע מהן אפשרות להשתמש בכלי שיווקי משמעותי אשר יחשוף את מוצרן לחלק ניכר מן הצרכנים תוך פרק זמן קצר ביותר, זאת למרות (ואולי דווקא בגלל) הפרישה הגיאוגרפית המצומצמת והתקופה הקצרה בה מתקיים האירוע. כאשר ניתנת בלעדיות לאירוע אחד מיני רבים בשוק הגיאוגרפי הרלבנטי, לא יהא בכך בדרך כלל כדי להקים פגיעה קשה בתחרות. אולם כאשר נחסם אירוע מרכזי באזורי מפתח, שנה אחר שנה, על ידי בעל מונופולין בפני מתחריו והחסימה היא מוחלטת, יש להתחשב בהשלכה המצטברת של הדבר. העובדה כי עסקינן בהסכם תלת-שנתי, העומד עדיין בתוקפו, ולא בהסכם לשנה זו בלבד, אך מחריפה את הבעייתיות התחרותית של כבילות מסוג זה.

⁴ סעיף 9.3 להסכם בין הצדדים.

⁵ לפי פרסומים בכלי התקשורת ביקרו באירוע זה בשנה שעברה 350,000 בשלושה ימים. השנה יימשך האירוע ארבעה ימים.

לא זו בלבד, אף זו: קשת המוצרים לגביה קיימת החסימה הנובעת מבלעדיות הורחבה בזו השנה, וכוללת גם מיצים ומים מינרליים, דבר המכביד עוד יותר את הפגיעה בתחרות.

השלכותיהם המצטברות של משך תקופת החסימה, עובדת היותו של החוסם בעל מונופולין והרחבת החסימה לכל קשת המוצרים הנשלטים על ידו, מלמדת כי אין בפני הגבלה נטולת השלכה תחרותית. לכך מצטרפת העובדה כי ההגבלה והחסימה אינה מבחינה בין עסקי מזון שמשקאות מסוימים הם חלק מן התפריט האורגני שלהם ולכאורה גם אלה חייבים להשתמש במשקאות החברה המרכזית, דבר הפוגם באיכות הצגתם.⁶

על פי הוראתו של סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים הדן בסמכות הממונה ליתן פטור מאישור הסדר כובל, אין הממונה יכול ליתן פטור כאמור, אלא אם שוכנע כי "עיקרו של ההסדר הכובל אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו". כאמור, לאור כל האמור לעיל, איני יכול לומר כי שוכנעתי שאין בהסכם החסות כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

4. סוף דבר

אשר על כן, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיוזגים, ראיתי לנכון שלא להעניק את הפטור המבוקש. על הצדדים לפעול בהתאם: לפנות לבית הדין לקבלת אישורו להסדר הכובל, או להפסיק את קיומו של ההסדר.

דרור שטרום, ע"ד

הממונה על הגבלים עסקיים (בפועל)

ירושלים, כ"ב אייר ה'תשס"א

15 מאי 2001

⁶ למעלה מן הדרוש אציין כי בהסכם שהובא לפניי קבעו הצדדים כי:

"תניית הבלעדיות שבהסכם זה, תהיה בת תוקף, אך ורק אם ינתן פטור מאישור ההסדר על ידי הממונה... אי מתן פטור כאמור, לא יפגע בכל דרך ביתר הוראותיו של הסכם זה, אשר יוותרו בתוקף מלא".

נמצא כי לנוכח אפשרות ביטולה של תניית הבלעדיות, עקב אי קבלת פטור, לא מצאו נותנות החסות לנכון לסגת ממתן החסות או להקטין את היקף השקעתן באירוע.

רשות ההגבלים העסקיים

הועדה לפטורים ולמיזוגים

החלטות

מועד הדיון: **15.5.01 יום ג' בשעה 10:00**

בקשות מיזוג

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות המיזוג וחוות דעת של המחלקה הכלכלית

מספר	מסלול	מועד קבלה	מועד קובע	הצדדים למיזוג	כלכלן
4310	אדום	31.12.00	30.1.01 17.5.01	חברת מוסף המכרז של המדינה בע"מ חברת מכרזי אשראי בישראל בע"מ	גבי
4447	ירוק	26.3.01	25.4.01 20.5.01	DE BEERS CENTENARY A.G. DE BEERS CONSOLIDATED MINES LIMITED LVMH MOET-HENNESSY LOUIS VUITTON SA	ניר
4460	אדום	5.4.01	20.5.01	AMERICAN AIRLINES INC TRANS WORLD AIRLINES INC	דורון
4466		16.4.01	18.5.01	מאפית ודש רמת השרון (1975) בע"מ י. את א. ברמן בע"מ	יובל
4467		16.4.01	24.5.01	בנק כרמל למשכנתאות והשקעות בע"מ בנק אגוד לישראל בע"מ	גבי
4470		18.4.01	23.5.01	מעש פלדות בנין בע"מ מעש 2001 בע"מ	דוד
4484	אדום	8.5.01	8.6.01	לידר החזקות והשקעות בע"מ אגם לידרים סוכנות לביטוח (2001) בע"מ	בועז

סוכם: חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשות המיזוג הנ"ל ובכפוף להערות כדלקמן:

מיזוג: 4310: חברת מוסף המכרז של המדינה בע"מ – חברת מכרזי אשראי בישראל בע"מ

סוכם: שני חברי ועדה ממליצים לאשר את בקשת המיזוג שכן מדובר באותו השוק כאשר שיטת

המכרזים מהווה צינור שיווק נוסף. לדעת חבר ועדה אחד מדובר בשוק נפרד ובערוץ שיווק יותר

רח' כנפי נשרים 22 ת.ד. 34281, ירושלים 91341 טלפון: 6556111-02 פקס: 6515330-02

זול העלול להיפגע כתוצאה מכך ששני שחקנים מתמזגים לאחד, כן קיים חשש להעלאת סכום דמי ההשתתפות. כמו-כן יש לבחון האם החברה עלולה לפשוט את הרגל ללא המיזוג. תיערך בחינה חוזרת של בקשת המיזוג בנדון, ותובא להכרעת הממונה.

בקשות פטור

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות הפטור וכן טיוטא של החלטות הממונה

מס'	תאריך קבלה	תאריך קובע	הצדדים	בטיפול	הנושא
4458	12.4.01	<u>11.7.01</u>	שופרסל בע"מ עינת אלון החזקות בע"מ דור אלון תפעול תחנות דלק בע"מ (במקומות כלהלן: קיבוץ עינת, יד נתן, טייבה, קבוץ נגבה)	ניבה	הסכמי זכיינות לאספקת סחורות ושירותים
4463	4.4.01	<u>3.7.01</u>	החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ מבשלות בירה ישראל בע"מ רשת שוקן בע"מ	ניבה זיו	הסכמי חסות למשקה מוגז "קוקה קולה" לסוגיו ובירות "קרלסברג" ו"טובורג" מיום 21.5.01 ועד יום 24.5.01

סוכם:

פטור 4458: שופרסל – תחנות דלק אלון :

חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשת הפטור.

כן ממליצים לשיקול דעת הממונה שלא להתערב בתניית אי-התחרות.

פטור 4463: החברה המרכזית לייצור משקאות קלים – מבשלות בירה – רשת שוקן

חברי הועדה ממליצים שלא לאשר את בקשת הפטור שכן יש בה פגיעה משמעותית בתחרות ותגרום לחוסר חשיפה של המתחרים בענף המשקאות.

לא תאושר בלעדיות במכירת המשקעות ויחד עם זאת אין מניעה בהענקת החסות לאירוע.

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

(טופס 1 תקנה 2(ב))

בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין הסדר כובל שפרטיו, כדלקמן:

הצדדים להסדר המבקשים את הפטור

שם: **החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ.**
מען: רח' כהנמן 129, בני ברק.

שם: **מבשלות בירה ישראל בע"מ.**
מען: איזור תעשייה, אשקלון.

שם: **רשת שוקן בע"מ.**
מען: רח' יוסף קארו 19, תל אביב.

צורת ההסדר: הסכמה בכתב

הנכס או השירות נושא ההסדר: משקה מוגז "קוקה קולה" לסוגיו ובירות "קרלסברג" ו"טובורג" לסוגיהן.

מהות הכבילה ופרטים עליה: בלעדיות כמתואר בהסכם הרצ"ב.

תקופת ההסדר הכובל: בין השעות 18:00 – 23:00 החל ביום 21.5.01 וכלה ביום 24.05.01.

הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין: המדובר בהסכם למתן חסות שפרישתו על אזור גיאוגרפי מצומצם ביותר (נגי יהושוע, פארק הירקון בתל אביב, על פי התשריט הרצ"ב להסכם) ולתקופה קצרה ביותר של 5 שעות, במהלך ארבעה ימים בלבד, החל ביום 21.5.01 וכלה ביום 24.05.01.

הסדרי חסות לתקופות קצרות ולמקומות מסוימים הם תופעה מקובלת ונפוצה בעולם כולו כגון אירועים ספורטיביים (אולימפיאדות) ימי סטודנט וכו'. הכבילות בהסדר נועדו להבטיח אפקטיביות השקעתן של נותנות החסות (החברה המרכזית ומבשלות בירה) בחסות והן נחוצות למימוש עיקרו של ההסכם. דרך זו של חסות מסייעת במקרים רבים ליצירת מקורות למימון אירועים שונים אשר אלמלא מתן החסות אשר הסדר בלעדיות בצידה לא היו מתקיימים כלל או שלא היו מתקיימים ברמה ובאופן שהם מתקיימים.

נוכח התקופה הקצרה של ההסדר ונוכח היקף פרישתו הגיאוגרפי המצומצם לא ניתן לקבוע כי קיים חשש לפגיעה של ממש בתחרות.

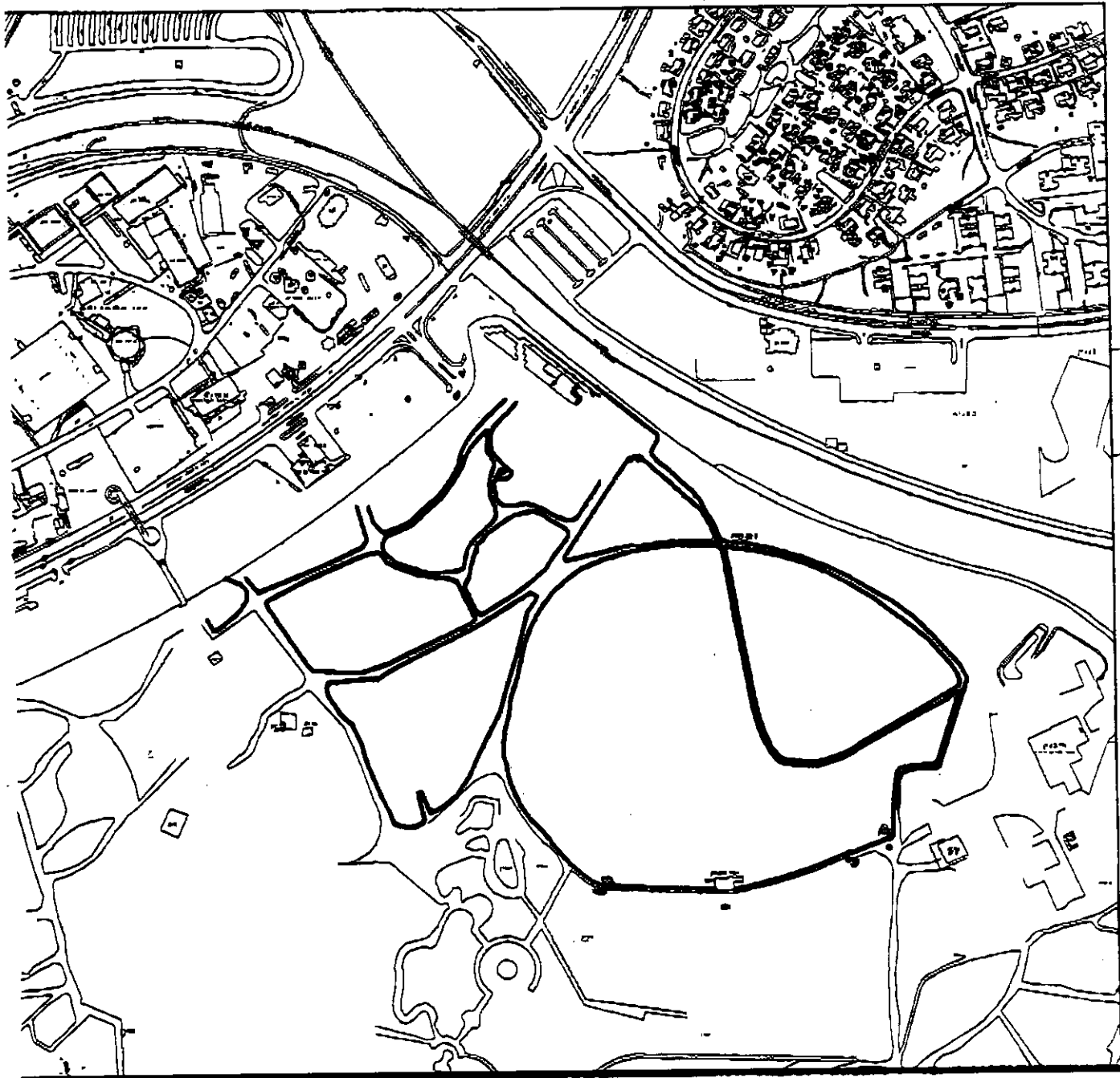
ראי: החלטת הממונה מיום 25.01.01 ליתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם חסות בין החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ – מבשלות בירה ישראל בע"מ – מוסיקה פלוס בע"מ.

אני מצהיר כי כל הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים, שהמסמכים האמורים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או מנוגד לו:

החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ
מבשלות בירה ישראל בע"מ
רשת שוקן בע"מ
רשת שוקן בע"מ

שם
שם
שם

תאריך
תאריך
תאריך

בזקקים מוסמכים

גטאות בע"מ

03-7511667. 052-926160 03-7517310 פקס

טעם העיר 6 - גני יהושוע.

1909	שרטוט מס'	1:300	קנ"מ: